

LJEPOTE IZ SVIJETA

PREKRASAN SVIJET BOJA

Indijski vjerski festivali sjaje u svim mogućim bojama. Svaka nijansa ima posebno značenje i predstavlja neku od emocija. No boje utječu na sve nas. Stoga i ne začuđuje što su boje svoje mjesto našle i u iskustvu vožnje.

Dani postaju sve hladniji, no i sve šareniji. Krošnje drveća krasi crveno i žuto lišće. Drugi predjeli također doživljavaju ovu međuigru boja, koja utječe na svakodnevni život i raspoloženje. Međutim, ljudi koji žive u južnoj Indiji morat će pričekati još nekoliko mjeseci. Holi će sjati u svim duginim bojama. Krave zaposjedaju uske ulice Vrindavana, čete majmuna vrzmaju se po plitkim krovovima u potrazi za ostacima. 60.000 stanovnika polako se budi iz svoga sna, no sada im se buđenje čini donekle jednostavnijim. Obilježava se službeni početak proljeća u Vrindavanu. Također se slavi Holi, jedno

od najstarijih, najomiljenijih i najraskošnijih indijskih slavlja. Diljem grada odzvanja gotovo nečujno šuškanje. Krava nema nigdje na vidiku. Umjesto njih na uske se ulice slijeva sve više ljudi. Njihovo odredište: Banke Bihari, jedno od najvećih svetišta u zemlji. Hram je posvećen Krišni.

SNAGA, USHIĆENOST, KAOS

Gomila vjernika naposljetku ne može ići dalje. Pogled prema nebu neometan je, za razliku od puta prema naprijed. Nesavladivi zidovi od pješčenjaka okružuju dvoranu hrama. Iz dubine hrama odzvanja ravnomjerni "Radhe, Radhe" - pozdrav, isprika i oproštaj istovremeno. Samo tijekom

slavljenja Holija ljudima je dozvoljeno promatrati crni kip Tankhura. Oličenje mladog gospodara Krišne ostatak vremena skriven je pod velom te je na taj način zaštićen od zlih pogleda. Okupljeni ga sa žudnjom žele vidjeti. Zrak je obremenjen snagom i energijom. Podiže se veo, a ushićenje se prolama među okupljenima s prvim pogledom na gospodara Krišnu. Brahme tada oboružane golemim vodenim pumpama s platforme polijevaju uzavrelu gomilu vodopadom šarene vode. Nad njihovim se glavama izljevaju puni kablovi. Ljudi su mokri do kože; i sretni.

IŠČEKIVANO MEĐUSOBNO BOJENJE

Gulaal, šareni prah, katapultira se s pladnjeva iznad glava okupljenih. Sitne čestice kovitlaju se na svakom tračku jutarnjeg svjetla, zbog čega dolazi do bizarne predstave boja. Ljudi mijenjaju svoju boju poput kameleona, iz crvene u žutu, plavu i zelenu. Grimizne latice ruža slijevaju se na ljude poput kiše. Kablovi puni vode izlijevaju se s krovova na prolaznike. Staro i mlado, muškarci i žene, svi se na isti način međusobno obasipaju gulalom. Cijele ceste preplavljene su tamno-grimiznom, prevladavajućom bojom Holija. Ona simbolizira čistoću, radost, snagu i vitalnost. Žuta označava život, svjetlo, istinu i besmrtnost. To je razlog zašto indijske nevjeste nose žute haljine prije svog vjenčanja, kako bi odagnale zloduhe. Zelena u hinduizmu može označavati kako život tako i smrt. Plava je simbol božanske prosvjetljenosti te najvišeg stupnja svjesnosti.

DRUGE ZEMLJE, DRUGI SIMBOLI

Svaka kultura ima vlastiti simbolizam boja: zelena se boja u Europi smatra bojom kako nade tako i zavisti; nju se u Francuskoj također povezuje s bijesom. Plava označava hladnoću, katkad i ljubomoru ili

ljutnju. U umjetnosti se crvena boja često smatra bojom ljubavi, no i ljutnje, opasnosti ili vatre. Ove regionalne razlike vrlo su često određene lokalnim okolnostima. Pustinje u arapskim zemljama u potpunosti prevladaju u tamošnjem krajoliku, zbog čega je zelena rijetka – to je i razlog zašto je postala svetom bojom Islama: "Zelena je boja predviđena za Boga", navodno je rekao prorok Muhamed. Ove razlike stvaraju brojne izazove onima koji vode međunarodna poduzeća, bilo zbog kulturne određenosti ili osobnog ukusa, a tako je i u automobilskom svjetu. Mogućnosti odabira boje za gotovo su beskrajne. A dizajneri marke ŠKODA otišli su korak dalje: ambijentalno osvjetljenje omogućuje punu individualizaciju osvjetljenja

"Svi su ljudi šareni i svi su jednaki – neovisno o tome kojoj kasti pripadaju ili koji je njihov status."

Apurwah iz Hardiwara

unutrašnjosti u novim ŠKODA modelima. Vozač može odlučiti želi li uključiti elemente osvjetljenja unutrašnjosti istovremeno ili bi se pojedina područja unutrašnjosti trebala osvjetljivati postupno, a također ima mogućnost proizvoljnog odabira između 10 različitih boja. Za tu inovaciju postoji još jedan razlog: svaka boja utječe na ljudsku psihi na drugačiji način. "To je uistinu golem doprinos jer boja osvjetljenja unutrašnjosti može utjecati na raspoloženje vozača", objašnjava Klausbernd Vollmar, psiholog za boje. Dakle, ako se vozač tijekom vožnje noću primjerice osjeća umornim, može se razbuditi korištenjem crvenog svjetla. "No crvena bi mogla uzrokovati i agresivno ponašanje. Kako bi to izbjegao, vozač bi ipak trebao odabrati narančastu. Ona također djeluje intenzivno, no ima topao i ugodan učinak." Međutim, ako se vozač osjeća preopterećenim, primjerice prilikom povratka s iscrpljujućeg poslovnog sastanka, možda bi mu mogla goditi plava boja. "Plava usporava rad srca i stoga ima umirujući učinak", kaže Klausbernd Vollmar. Naposljetku nije ni važno služe li individualizaciji ili izjednačenju: boje prije svega stvaraju radost. Čega je zelena rijetka – to je i razlog zašto je postala svetom bojom Islama: "Zelena je boja predviđena za Boga", navodno je rekao prorok Muhamed. 🌿

"Ambijentalno osvjetljenje omogućuje punu individualizaciju osvjetljenja unutrašnjosti u novim modelima SUPERB i KODIAQ."

Klausbernd Vollmar,
psiholog za boje

